

Комплексная работа
для правядзення раённай алімпіяды па беларускай мове і літаратуры
8 клас **2012/2013 навучальны год**

1. Запішыце словы, якія вымаўляюцца [атс'ул'] - , [б'ароска] - ,
[л'уцк'і] - , [п'яшчаны]- , [клаццы] - , [проз'ба] - .

2. Падкрэсліце словы, якія маюць прыстаўкі.

Адукацыя, адужаць, ажыць, ажыны, акенца, акоп, акуць, акула, акурат.

3. Вызначце сінтаксічную ролю неазначальнай формы дзеяслова ў сказах.

1. Усе не пакінулі надзеі выратаваць хлопца. (Ц.Гартны) 2. Трымаць сябе ў руках зусім нялёгка. (А.Кулакоўскі) 3. Брат летам паедзе паступаць ва ўніверсітэт. 4. Лясныя рэкі вучылі плаваць, а лес карміў нас, сушыў анучы. (П.Панчанка)

У 1 сказе – . 2 – . 3 – . 4 – .

4. Вызначце від аднасастаўных сказаў.

- 1) Люблю зямлю, што пахне лесам, люблю густой жывіцы дух.
- 2) Яго звалі Міхасём.
- 3) У студню ваду не льюць, а ў лес дроў не возяць.
- 4) Снегам занесла дарогу.
- 5) Вось і родны горад.

5. Знайдзіце парушэнні граматычных нормаў у сказах, выпраўленыя сказы запішыце.

1. Дарога дадому заўсёды карацей.
2. Найлепш добра справіўся з заданнем Міколка.
3. Дуб цвярдзей за бярозу.

6. Вызначце від падпарадкавальнай сувязі ў словазлучэннях:

Жаданне застацца - , чытаць у кнізе - , працаваць стоячы - ,
ціхім вечарам - , прыехаць з лесу - , з высокага дрэва - .

7. Запішыце словы па-беларуску:

поехаты на мельницу -
километрах в шести от деревни -
говорить сквозь смех -
видеть своими глазами -

8. Запішыце фразеалагізмы, куды ўваходзяць слова «галава», ужытае ў форме назоўнага склону адзіночнага ліку. Значэнні фразеалагізмаў растлумачце.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

9. Вызначце жанр твораў і назавіце іх аўтараў.

а) “Спадчына” – ; б) “Губаты” – ; в) “Кім”, “Вечар” – .

10. Назавіце герояў апавесці В.Быкава “Жураўліны крык”.

Комплексная работа
для правядзення раённай алімпіяды па беларускай мове і літаратуры
8 клас **2012/2013 навучальны год**

Адказы

1. Адсюль, бярозка, людскі, пясчаны, кладцы, просьба. 3 балы
2. Адужаць, ажыць, акуп, акуць. 2 балы
3. У 1 сказе – азначэнне, 2 –дзеінік. 3 – акалічнасць, 4 – дапаўненне. 4 балы
4. Пэўна-асабовы, няпэўна-асабовы, абагульнена-асабовы, безасабовы, назыўны. 2,5 б.
5. 1) Дарога дадому заўсёды карацейшая.
2) Найлепш справіўся з заданнем Міколка.
3) Дуб цвярдзейшы за бярозу. 3 балы
6. *Жаданне застацца* - прымыканне, *чытаць у кнізе* – кіраванне, *працаваць стоячы* – прымыканне, *ціхім вечарам* – дапасаванне, *прыехаць з лесу* – кіраванне, *з высокага дрэва* – дапасаванне. 3 балы.
7. Паехаць у млын, кіраметраў за шэсць ад вёскі, гаварыць праз смех, бачыць на свае вочы. 2 балы.
8. Галава варыць – хто-небудзь разумны, кемлівы, знаходлівы.
Галава забіта - увесь у клопатах, думках пра каго-небудзь, што- небудзь.
Галава і два вухі – нездагадлівы, прастакаваты чалавек.
Галава садовая - нездагадлівы, няўважлівы чалавек.
Дзіравая галава – забыўчывы, рассеяны, мае кепскую памяць.
Ёсць свая галава на плячах – дастаткова разумны, кемлівы. 6 балаў
7. А) “Спадчына” – верш Янкі Купалы
Б) “Губаты” – апавяданне Генрыха Далідовіча.
В) “Кім”, “Вечар” – п’есы Аляксея Дударава. 3 балы
8. Назавіце герояў аповесці В. Быкава “ Жураўліны крык”.
Карпенка, Фішар, Пшанічны, Свіст, Глечык, Аўсееў. 3 балы

Максімальная колькасць балаў – 31,5.